

VIII. Gartneriernes stilling under merværdiafgiften¹⁾.

Spørgsmål 34:

Der udbedes en redegørelse for gartneriers stilling under merværdiafgiftssystemet med særligt henblik på den særlige prisdannelse for gartneriprodukter på Københavns Grønttorv; ligeledes udbedes der oplysninger om forholdene på Århus og Odense Grønttorv.

Svar (af 30. juli 1965):

Engroshandelen med indenlandske gartneriprodukter (grøntsager, frugt og blomster) foregår i København som almindelig torvehandel på Københavns Grønttorv, der er beliggende i Valby. Handelen foregår i en torvehal, hvor producenterne selv møder op for at afsætte deres varer fra deres faste studepladser. Visse mindre eller fjernboende producenter afsætter dog deres varer på grønttorvet gennem kommissionærer. Afsætningen til kunderne (detailhandlere) sker som kontant salg og som regel uden udstedelse af faktura eller nota, og køberne medtager selv de købte varer.

Denne form for torvesalg en gros af gartneriprodukter findes her i landet kun på Københavns Grønttorv. I den øvrige del af landet sker engrosomsætningen af gartneriprodukter overvejende gennem gartnerens salgforeninger, hvoraf der findes 23 fordelt over landet. Repræsentanter for tolddepartementet har besøgt salgforeningerne i Århus og Odense, og på grundlag af disse besøg kan meddeles følgende oplysninger om salget.

Producenterne afleverer deres varer til salgforeningerne i sorteret og færdigpakket stand. I et vist omfang er der dog af salgforeningerne oprettet sorteringscentraler, der foretager sortering og emballering af de usorterede varer fra producenterne. Selvfølgelig sker salget ved auktioner efter såkaldt hollandsk auktionsur. Dette er en mekanisk indretning, hvor en viser går fra højere til lavere pris, og hvor hver enkelt køber (detailhandlerne) fra sin plads i auktionshallen ved tryk på en elektrisk knap kan standse viseren ved den pris, som han vil give for den vare, der i øjeblikket udbydes. Samtidig med at viseren standser, viser køberens nummer sig på en tavle. Salgs-

lederen noterer herefter salget med angivelse af den varemængde, som køberen ønsker at aftage til den fikserede pris. Umiddelbart efter salget udfærdiges faktura til køberen, der derefter kan afhente varerne. Senere udskrives afregningsbilag til sælgerne. På disse afregninger fradrages auktionsomkostninger (såkaldt salgsafgift) og eventuel betaling for sortering og emballage. På salgforeningerne i Århus og Odense foregår udregning og udskrivning af fakturaer og afregninger ved hjælp af hulkortanlæg.

I henvendelser til udvalget²⁾ har gartnerierhvervets organisationer anført, at merværdiafgiften ikke vil være neutral for så vidt angår frugt- og gartneriområdet, men at producenterne kommer til at bære en del af afgiften, fordi gartnerierhvervets priser fastsættes ved fri prisdannelse bestemt af forholdet mellem udbud og efterspørgsel.

Hertil bemærkes, at de forhold, hvorunder afsætningen af gartneriets produkter foregår, ikke synes at kunne bevirke, at gartneriet som følge af merværdiafgiftens indretning selv skulle komme til at bære afgiftsbelastningen. Der ses ikke her at være nogen forskel på gartnerierhvervet og andre erhverv. Også for alle andre varer, såvel landbrugsprodukter som industrielle produkter, er prisdannelsen i sidste ende bestemt af tilbud og efterspørgsel.

Merværdiafgiftens princip, hvorefter enhver erhvervsdrivende ved afgiftsafregningen med statskassen fradrager den til det foregående omsætningsled betalte afgift, bevirker, at afgiften ikke er nogen omkostning for detailhandlerne, men blot et udlæg, som de straks får dækket ved salget til forbrugerne af de indkøbte grønssager. Der er derfor ikke nogen grund til at tro, at den delte afgiftsopkrævning under merværdiafgiften skulle bevirke, at de priser, gartnerne kan opnå ved salget til detailhandlerne, skulle blive trykket.

For gartnerne må den delte afgiftsopkrævning indebære den samme fordel som for alle andre erhvervsdrivende, nemlig at de gennem opkrævning af afgift hos kunderne får dækning for afgiften på deres egne indkøb til bedrifterne.

¹⁾ Jfr. bilag 24-27 og 51-52.

²⁾ Optrykt som bilag 24 og 51.